

ACC. N:R M. 15573:1-3.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ida Holtze, Malmö*
Härad: *Jönköping* Berättare: " " "
Socken: *Linnäs* Berättarens yrke: *fru*
Uppteckningsår: *1961* Född år *1882* i *Björnterik, Linnäs sd.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordbns. s. 1-3.

LUF 116.

8/6-61.

Jordhus.

Rubriken förbryllade. Jordhus, jordkolor, löst folk. Har det förekommit i Eder socken???? Ovillkorligen tänkte man: Nej, där finns bara riktigt folk. Men jag har förhört mig vidare. Fått veta något, fast sannolikt intetsom är nytt för Eder. På de gårdar där lerjord fanns grävdes en vid håla på tomten. Ibland brädfordrades den. Lerjord ditfördes och blandades med ett visst kvantum sand. Möjligen måste man även ha vatten?? En häst spändes för en "vandr ing" och travade ihop materialet, som sedan skars ut i lämpligt format till byggnadssten, saltorkade och var färdigt att salubjudas. Lersten kallades bitarna, lerstenshus blev det, då man byggde med dem.

Gjutna hus blev det, då massan, som den var, slogs i former och uppfördes så. Så ock cement, som stöddes av stolpar. Även hus av tegelsten stöddes av stolpar. Stolpahus var väl enklare korsvirkeshus (H = stolpar) (H korsvirke. (tror jag) På Brantevik finnas lerhus eller lerstenshus: Konstnär Björklunds (Norr nr 4), ett långt hus med gaveln mot gatan just ovanför vad som förr kallades Per Brunkas backe

Luf 116

I detta hus bodde förr bröderna Ola och Sven Larsson. Någon äldre inbyggare kan säkerligen minnas dem. Ett gammalt hus längre upp på Norr ,Per Holms, var även ler- eller lerstens hus, men detta var skröpligt redan för 60 år sedan, så det finns kanske inte. Dörrar och fönster isattes på samma sätt som på tegelstenshus. Taket medels spärrar. Det täcktes med halm, senare med spån, tegel, eternit, fast då var det väl inte lerhus längre.

Om någon från Eder institutuon vill se på stassen, tror jag att fiskaren Martin Söderholm gärna visar Eder. Han är c,a 77 år, gammal sjöman, fiskare, svensk-amerikan, med reda på mångt och mycket från bygden

=====